

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) ZAMKOWA 3—3.

Nr.

Wilno, dnia 21 listopada 1932 r.

763.

T r e ś ć n u m e r u :

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ. Dział.Str.

1. Przegląd litewskiej polityki zagranicznej w latach 1922-1931.-

I. 1.

K r o n i k a .

2. Zmiany w dyplomacji obcej.-
3. Rokowania z Czechosłowacją.-

" 4.
" "

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

4. "Rytas" o akcji niemieckiej na Litwie.-

III. 5.

K r o n i k a .

5. Projekt ustawy o reorganizacji sądownictwa.-
6. Zmiana statutu uniwersyteckiego?
7. Sprawa powszechnego spisu ludności.-

" "
" "
" "

---oo:&:§:~:oo---

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Przegląd litewskiej polityki zagranicznej w latach 1922 - 1931. "Visa Lietuva" z 1931 r. Art.F.Dailide b.posła litewskiego w Szwecji. Streszczenie:

Po odrzuceniu przez Litwę i Polskę projektu Hymansa, Rada L.N. na posiedzeniu w dn.13 stycznia 1922 r. postanowiła zakończyć procedurę pojednawczą w sporze polsko-litewskim. Zgodnie z tym postanowieniem Komisja Kontrolna miała być odwołana, a pas neutralny, ciągnący się w pobliżu Wilna i Suwałk miał być zamieniony na tymczasową linię demarkacyjną. Ponadto Rada L.N. uroczyście oświadczyła, iż nie będzie mogła uznać takiego rozstrzygnięcia sporu wileńskiego "któreby było zrealizowane poza ramami rekomendacji Rady lub nie uzyskało aprobaty obu stron".

Po zakończeniu procedury pojednawczej w Radzie L.N. rząd litewski usiłował nawiązać z Polską bezpośrednie rokowania, któreby przywróciły status quo na obszarze Wileńszczyzny. Jednakże Polska nie zgodziła się na nawiązanie wspomnianych rokowań. Polska odrzuciła także wysuniętą przez rząd litewski propozycję oddania wynikłego na skutek "gwaltu Żeligowskiego" sporu pod rozjemstwo Stałego Sądu Sprawiedliwości Międzynarodowej. W celu zalegalizowania gwaltu Żeligowskiego rząd polski zainscenizował w Wileńszczyźnie objawienie się woli ludności.

Jeszcze w dniu 30 listopada 1921 r. Żeligowski ogłosił wybory do "Sejmu Wileńskiego", który miał rozstrzygnąć kwestję przynależności Wileńszczyzny. Wobec powyższego kroku rządu polskiego, rząd litewski wyraził protest wobec Rady Ligi Narodów. Nie zważając na to, że zwołany w czasach okupacji wojskowej Sejm nie mógł być uważany, jako reprezentacja mieszkańców, Sejm Wileński uznał za możliwe ogłoszenie przyłączenia Wileńszczyzny do Polski /dn.24 marca 1922 r./. Przeciwno takiej falsyfikacji woli ludności wileńskiej rząd litewski w dn. 1 kwietnia 1922 r. ogłosił ponowny protest. Ponadto w dn.26 lipca 1922 r. rząd litewski ogłosił protest przeciwko zarządzeniu w Wileńszczyźnie wyborów do sejmu Wileńskiego.

Po wypowiedzeniu się Rady L.N. /dn.13.I.1922/ za zniesieniem pasu neutralnego, rząd polski faktycznie zniósł po swojej stronie wspomniany pas neutralny, a delegaci Polski w Radzie L.N. opierając się na sfałszowanych danych, domagali się podzielenia pasa neutralnego i wytyczenia linii demarkacyjnej. Rada Ligi wysłała specjalną delegację w celu zbadania sprawy in loco i chociaż p.Saura w komunikacie swym wskazał na szereg trudności podziału, jednak Rada w dn.3 lutego podzieliła pas neutralny i ustaliła linię administracyjną, pozostawiającą okupowaną Litwę przy Polsce. Ponieważ powyższe posunięcie Rady prowadziło do zalegalizowania gwaltu Żeligowskiego, rząd litewski nie przyjął rezolucji Rady L.N. Niestety jednak Litwa nie mogła się sprzeciwić wprowadzeniu w życie rezolucji Rady. By wykorzystać wszystkie pokojowe drogi, mogące doprowadzić do przywrócenia podeptanych praw Litwy, rząd litewski zwrócił się do państw sprzymierzonych z prośbą o wykorzystanie art. 87 Traktatu Wersalskiego i ustalenie granicy Polski. Także w nocy swej w sprawie umiędzynarodowienia Niemna /18.XI.1922/ rząd litewski prosił państwa sprzymierzone o ustalenie granic Polski, a to ze względu na uroczyste zobowiązania Polski względem Litwy oraz prawa i najżywotniejsze interesy Państwa Litewskiego. Konferencja Ambasadorów tę zwróconą do niej bezpośrednio prośbę wykorzystwała w ten sposób, że ustaliła także granice Polski z Litwą, która nie podpisała Traktatu Wersalskiego.

Jednakże Konferencja Ambasadorów, ustalając w akcie z dn. 15.III.1923 r. granice Polski z Litwą /według ustalonej linii demarkacyjnej/, wcale nie wzięła pod uwagę warunków postawionych przez rząd litewski. Z tego względu rząd litewski nie uznał rezolucji Konferencji Ambasadorów, przyłączającej Wileńszczyznę do Polski i uważa ją za bezprawną.

~~P-r-z-y-ł-ą-c-z-e-n-i-e-K-r-a-i-u-K-l-ą-j-p-e-d-z-k-i-e-g-o.~~ Na mocy art.99-go Traktatu Wersalskiego, Kraj Kłajpedzki został odjęty Niemcom i poddany suwerennej władzy państw sprzymierzonych do chwili wyjaśnienia statutu politycznego ziem zamieszkałych przez Litwinów.

W celu zrealizowania powyższego artykułu Traktatu Wersalskiego oraz opracowania statutu kłajpedzkiego, państwa sprzymierzone wykonały specjalną komisję. Oddanie Kraju Kłajpedzkiego Litwie mogło nastąpić jedynie po uznaniu Litwy przez państwa sprzymierzone de jure. Jednak uznanie to odwlekło się z racji pewnych warunków stawianych Litwie. Oficjalne uznanie Litwy de jure nastąpiło zaledwie dn. 20.XII.1922 r. Jednakże komisja opracowująca statut Kraju Kłajpedzkiego funkcjonowała b. powolnie, a prace jej poczęły wywierać fatalny wpływ na interesy Litwy. Tymczasem w Kłajpedzie Niemcy poczęli propagować ideje Freistadt'u.

Widząc, że do Kraju Kłajpedzkiego Polacy poczynają rościć coraz większe pretensje i że komisja opracowująca statut kłajpedzki jest skłonna większą część tych pretensyj uznać, ludność Kraju Kłajpedzkiego powstała przeciwko władzy ustanowionej przez państwa sprzymierzone. Po staroju w dn. 15 stycznia 1923 r. z załogą francuską, powstańcy zawładnęli Kłajpedą. Komitet Ocalenia Kłajpedy na czele z Marcinem Jankusem ujął w swe ręce władzę w kraju. Fakt ten przyspieszył formalne przekazanie Litwie suwerennych praw w Kraju Kłajpedzkim.

Po długiej korespondencji państw sprzymierzonych z rządem litewskim w sprawie powstania, w dn. 16 lutego 1923 r. Konferencja Ambasadorów postanowiła oddać suwerenne prawa w Kraju Kłajpedzkim Litwie. Jednocześnie Konferencja Ambasadorów ustaliła zasady, mające posłużyć za podstawę statutu kłajpedzkiego. W końcu marca w Paryżu rozpoczęły się rokowania pomiędzy delegacją litewską a komisją aliantów w sprawie opracowania statutu kłajpedzkiego. Konferencja Ambasadorów w bezapelacyjny sposób domagała się od Litwy przyjęcia statutu, opracowanego przez komisję. Ponieważ Litwa się temu sprzeciwiła, a Konferencja Ambasadorów oskarżyła Litwę wobec Rady Ligi Narodów /domagając się zastosowania art. 11 Paktu Ligi/, przeto od dn. 28 sierpnia 1923 r. sprawa statutu kłajpedzkiego przeniesiona została na grunt Ligi Narodów.

W dn. 17 grudnia 1923 r. Rada L.N. wyłoniła nową komisję, mającą na celu opracowanie konwencji i statutu kłajpedzkiego. W dn. 14 marca 1924 r. opracowany przez komisję projekt statutu został przyjęty zarówno przez Litwę, jak i państwa sprzymierzone. W dn. 8 maja 1924 r. w Paryżu pomiędzy Litwą z jednej a Anglią, Włochami, Japonią i Francją z drugiej strony, została podpisana konwencja kłajpedzka, w której suwerenne prawa w Kraju Kłajpedzkim zostały oddane Litwie, zaś Krajowi Kłajpedzkiemu nadana pewna autonomia, określona w statucie.

P r ó b y P o l s k i n a w i ą z a n i a z L i t w ą s t o -
s u n k ó w z p o m i n i e c i e m k w e s t y j i w i l e Ń -
s k i e j. Już w czasie prac nad ułożeniem statutu Kraju Kłajpedzkiego Polska zwracała się do Rady Ligi Nar. z obszernymi żądaniami w sprawie wznowienia komunikacji pomiędzy Polską a Litwą, jednak żądania te zostały zaspakajane tylko w odniesieniu do żeglugi i splawu drzewa na Niemnie.

W dn. 2 czerwca 1924 r. prezes Konferencji Ambasadorów p. Poincaré zwrócił się do rządów Polski i Litwy z propozycją nawiązania normalnych stosunków. Dn. 14 września 1925 r. rząd polski zaproponował Litwie podjęcie bezpośrednich rokowań w sprawie komunikacji. Rokowania rozpoczęły się dn. 1 sierpnia 1926 r. w Kopenhadze, a następnie po przerwie, od dn. 15-go sierpnia do 15-go października toczyły się w Lugano. Rokowania te jednak nie dały żadnych wyników, gdyż Polacy nie tyle dążyli do wznowienia koniecznej komunikacji, ile do nawiązania z Litwą stosunków konsularnych.

Jesienią 1927 r. rząd polski przedsięwziął stanowcze kroki w celu zmuszenia Litwy do nawiązania stosunków /których brak przypomina światu o gwałcie Żeligowskiego/. Posługując się, jako pretekstem sfabrykowaną skargą rzekomo 28 nauczycieli polskich z obozu koncentracyjnego w Worniach, władze polskie zamknęły w Wileńszczyźnie wiele szkół litewskich i aresztowały wielu Litwinów. Wykorzystując zbiegłych do Polski emigrantów litewskich, przygotowano zbrojną napad na Niepodległą Litwę.

Sam Marszałek Piłsudski przyznał się, iż całą noc spędził bezsenne, rozważając kwestję mobilizacji przeciwko Litwie. Stojąc w obliczu takiego niebezpieczeństwa, dn. 15 października 1927 r. Litwa wystosowała do Ligi Narodów skargę, skutkiem czego, zgodnie z ustępem 2-gim 11-go art. Paktu Ligi, spór polsko-litewski ponownie

znalazł się na forum Rady Ligi Narodów. Tym razem Polska pobrzękiwała szabelką, by zmusić Radę L.N. do powzięcia decyzji polecenia stronom jak najrychlejsze nawiązanie bezpośrednich rokowań, mających na celu przywrócenie dobrych stosunków sąsiedzkich.

W dn.10 grudnia 1927 r. Rada L.N. przyjęła rezolucję, w której deklaruje się stan pokoju pomiędzy Litwą i Polską oraz zaleca podjęcie bezpośrednich rokowań, mających na celu nawiązanie stosunków sąsiedzkich z pominięciem tych kwestyj, co do których strony są odmiennego zdania. To ostatnie zastrzeżenie ochroniło pozycję Litwy w sprawie wileńskiej.

Konferencja polsko-litewska w Królewcu. W celu zrealizowania rezolucji grudniowej Rady L.N. dn.30.III 1928 r. delegacja polska i litewska spotkały się w Królewcu. Wynikiem rokowań królewieckich było tymczasowe porozumienie w sprawie ulg dla gospodarzy, których gospodarstwa zostały przez linię administracyjną przecięte lub rozdzielone. /porozumienie to zostało podpisane dn.7 listopada 1928 r./.

Pertraktacje w sprawie komunikacji i tranzytu nie dały żadnych wyników.

Przekazanie kwestii komunikacji i tranzytu konsyljacyjnej komisji tranzytowo-komunikacyjnej. Rada L.N. powiadomiona została o wynikach rokowań królewieckich w grudniu 1928 r., a dn. 14 grudnia tegoż roku uchwaliła dwie rezolucje w sprawie stosunków polsko-litewskich. Na mocy drugiej rezolucji sprawa komunikacji pomiędzy Polską a Litwą została przekazana konsyljacyjnej komisji tranzytowo-komunikacyjnej.

W dn.4 sierpnia 1930 r. komisja przedłożyła Radzie swe sprawozdanie, w którym m.in. zaproponowała wznowienie komunikacji na linii kol.Landawrów-Koszedary. W styczniu 1931 r. Rada L.Narodów rozważyła raport komisji i wobec oświadczenia lit.min.Spraw Zagr. dr.Zauniusa, że Litwa nie może być zmuszona do przyjęcia tej części raportu, w której mowa jest o tranzycie towarów na linii Landawrów-Koszedary, postanowiła zasięgnąć w tej kwestji zdania Stałego Sądu Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze.

Sprawa tranzytu w Trybunale Haskim. Rada Ligi Narodów, opierając się na art.14 Paktu Ligi, zwróciła się do Trybunału Haskiego z następującem pytaniem:

Czy przy obecnych okolicznościach obowiązujące zobowiązania międzynarodowe wiążą Litwę i w razie twierdzącej odpowiedzi na jakich warunkach należy przedsięwziąć środki niezbędne dla uruchomienia trafiki lub pewnych jej rodzajów na odcinku linii kol.Landawrów Koszedary?

Stały Sąd Sprawiedliwości Międzynarodowej w Hadze, po wysłuchaniu przedstawiciela konsyljacyjnej komisji tranzytowo-komunikacyjnej oraz delegata Polski i Litwy, dn.16 października 1931 r. ogłosił wyrok, w którym na zadane przez Radę L.N. pytanie dał odpowiedź przeczącą. Tem samem Trybunał uznał słuszność tezy litewskiej oraz znacznie ułatwił Litwie jej stanowisko wobec Rady L.N., wywierającej presję w kierunku wznowienia stosunków polsko-litewskich.

Stosunek z Niemcami. Okoliczności geograficzne i historyczne tak się ułożyły, że w ciągu pierwszego dziesięciolecia niepodległej egzystencji Litwę łączyła z Niemcami największa ilość spraw. Sprawy te rozważane zawsze były na drodze uzgodnienia obopólnych interesów, skutkiem czego stosunki lit.-niemieckie zawsze były przyjazne.

Zawierane umowy opierały te stosunki na coraz obszerniejszych podstawach prawnych. Podpisana w dn.31 maja 1923 r. w Berlinie umowa o likwidacji szkód wojennych i Ob-Ostów uporządkowała wzajemne stosunki obu państw, wypływające z przeszłości. Traktaty handlowe, zawarte dn.1 czerwca 1923 r. w Dreźnie oraz dn.30 października 1928 r. w Berlinie uporządkowały stosunki gospodarcze stron.

W szeregu umów, jak umowa o opcji w Kraju Kłajpedzkim, konwencja w sprawie realizacji art.371-go Traktatu Wersalskiego, umowa o Kościele Ewangelickim w Kraju Kłajpedzkim, konwencja o emeryturze dla wojskowych oraz konwencja o zaopatrzeniu emerytów Kraju Kłajpedzkiego - uporządkowano stosunki wynikłe z odzyskania przez Litwę praw suwerennych w Kłajpedzie. Ponadto Litwa zawarła z Niemcami szereg innych umów, regulujących różne dziedziny życia, jak: umowa o ułatwianiu spraw granicznych, konwencja o uporządkowaniu wód

granicznych, konwencja konsularna i in. Pokojowe tendencje obu państw wyraziły się w podpisanej do 29.I.1928 r. w Berlinie umowie o sądach polubownych. Przyjazne stosunki litewsko-niemieckie zostały na jakiś czas zakłócone skargami Rzeszy do Rady L.N. o rzekome naruszenie konwencji kłajpedzkiej przez rząd litewski. Skargi niemieckie rozważane były na forum Rady L.N. w czasie sesji wiosennej 1927 r., sesji jesiennej 1930 r. i sesji styczniowej 1931 r. W czasie sesji styczniowej 1931 r. rozważanie skargi w płaszczyźnie art. 17 konwencji kłajpedzkiej zostało ukończone.

S_t_o_s_u_n_k_i_z_Z_S_R_R. Podstawą stosunków Litwy z Sowietami jest umowa pokojowa, podpisana dn.12 lipca 1920 r. Stosunki litewsko-sowieckie zawsze były przyjazne, gdyż Sowiety popierały czynnie Litwę w jej sporze o Wilno.

Poparcie Sowietów wyraziło się w podpisanym dn.28 sierpnia 1926 r. pakcie o nieagresji, w którym rząd ZSRR oświadczył, iż "faktyczne pogwałcenie granic Litwy, dokonane wbrew woli narodu litewskiego nie zmieniło stanowiska Sowietów w sprawie terytorjalnej suwerenności Litwy, ustalonej w art.2-gim litewsko-sowieckiej umowy pokojowej /z dn.12.VII.1920 r./.

Litewsko-sowiecki pakt o nieagresji, zawarty na przeciąg lat 5-ciu został w dniu 6-go maja 1931 r. w specjalnym protokole przedłużony na 5 lat następnych, czyli do dn.28 sierpnia 1936-go r. Pakt ten wraz z umową pokojową stanowią podstawę politycznych stosunków litewsko-sowieckich.

Ekonomiczne stosunki Litwy z Sowietami zostały uregulowane w prowizorycznym układzie handlowym, podpisanym dn.24-go sierpnia 1928 r. w Kownie. Jako uzupełnienie powyższego układu w dniu 29-tym sierpnia 1931 r. Litwa podpisała z ZSRR protokół w sprawie sytuacji prawnej przedstawicielstw handlowych ZSRR w Litwie oraz dokonano wymiany not w sprawie zakładania w Litwie filij sowieckich organizacji gospodarczych w sprawie faworyzowania przez ZSRR tranzytu przez Litwę oraz w sprawie stosowania zasady największego uprzywilejowania względem tranzytu litewskiego przez terytorjum sowieckie.

S_t_o_s_u_n_k_i_z_p_ań_s_t_w_a_m_i_b_ałtyckimi. Porozumienie się z państwami bałtyckimi było podstawowym punktem całej litewskiej polityki zagranicznej. Na przeszkodzie jednak bliższej współpracy politycznej Litwy z państwami bałtyckimi stanął spór polsko-litewski oraz dążenia Polski do odizolowania Litwy na gruncie bałtyckim.

W dn.17 marca 1922 r. w Warszawie pomiędzy Polską, Łotwą, Estonją i Finlandją został podpisany głośny "accord politique", który miał oddać w ręce Polski kierownictwo polityczne nad Bałtykiem. Ponieważ jednak parlament fiński odrzucił tę umowę, cały plan upadł.

Pomimo intryg Polski w Rydze i Tallinie stosunki Litwy z Łotwą i Estonją zawsze były przyjazne. Zwłaszcza z Łotwą w ostatnich latach Litwa nawiązała ścisłą współpracę, czego dowodzi fakt, iż od lutego 1930 r. do lutego 1931-go r. pomiędzy Litwą a Łotwą zawarto 15 różnych umów, a w ich liczbie umowę handlową i arbitrażową.

S_t_o_s_u_n_k_i_z_i_n_n_e_m_i_p_ań_s_t_w_a_m_i. Obecnie Litwa posiada 110 obowiązujących umów z państwami obcymi, w tej liczbie 24 traktaty handlowe, 10 paktów o charakterze politycznym, 10 paktów konsyljacyjno-arbitrażowych, 8 umów o ekstradycji więźniów, 4 umowy o opiece i pomocy społecznej, 4 umowy konsularne etc.

K r o n i k a .

Z m i a n y w d y p l o m a c j i o b c e j . "Dzień Kow." /262.XI. 32/: Nowomianowany sekretarz poselstwa francuskiego w Litwie p.M. Mlyrac przyjechał do Kowna i przystąpił do urzędowania.

15 listopada przybył do Kowna ze swym pomocnikiem por. Stanggrenem szwedzki przedstawiciel wojskowy na Litwę i inne kraje bałtyckie rotmistrz Dannfelt i por.bar.Steding. 16 listopada rotm. Dannfelt przedstawił swego pomocnika ministrowi Obrony Kraju pułk. Giedrajtisowi i naczelnikowi Sztabu Generalnego gen. Kubilunasowi.

R o k o w a n i a z C z e c h o s ł o w a c j ą . "Echo" /317/: W Kownie otrzymano wiadomości, że rokowania czesko-litewskie w sprawie traktatu handlowego natknęły się na trudności. Przedstawiciele czescy dowodzą, że produkty rolne są na Litwie droższe, niż w innych krajach. W związku z tem kupcom czeskim nie na rękę jest kupowanie tych pro-

duktów, jak również zwierząt, ziarna i t.d. Pozatem bardzo trudno dojść do porozumienia w sprawie eksportu litewskiego do Czechosłowacji i importu litewskiego. Delegacja litewska w tych dniach powróci z Pragi.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

R y t a s " o a k c j i n i e m i e c k i e j n a L i t w i e .
"Rytas" Nr.245 z 17.XI.1932 r. Art.p.t."Akcja niemiecka na Litwie".
Streszczenie:

Według ostatnich wiadomości prasowych Niemcy przygotowują generalną ofensywę na wschodzie, by w jakikolwiek sposób odzyskać Gdańsk, Poznań, Górny Śląsk, Kłajpedę i t.d. W ofensywie tej wzięść mają udział całe Niemcy, przyczem rząd niemiecki będzie zmuszony już na wiosnę z całą stanowczością wprowadzać w życie odpowiednie posunięcia.

Akcja germanizacyjna prowadzona jest w niemiejszym stopniu, niż się zamierza. Na Litwie akcję tę prowadzi niemiecki związek Kulturalny i jego członkowie. Prezesem związku jest ks.K.Związek ma swój organ "Deutsche Nachricht", którego odpowiedzialnym redaktorem jest R.Kosman. Związek działa dosyć aktywnie, posiada dość dużo oddziałów, które rozporządzają z kolei sporemi bibliotekami w jęz.niemieckim. W ostatnich czasach centrala "Kulturbundu" wysyła oddziałom po 150 nowych książek. Niektóre oddziały mają płatnych kierowników agitatorów. Tak np.w miejscowości Syntauty kierownik oddziału został w tych dniach za podjudzanie wysiedlony rozporządzeniem komendanta z pow.szakiowskiego. Dziełem tego kierownika były zajęcia w szkole w Syntautach, kiedy to rodzice-ewangelicy żądali, by religja wykładana była w jęz.niemieckim. Uczestnicy zajęć byli ukarani sądowo.

"Kulturbund" utrzymuje szereg prywatnych szkół, nawet średnich. W szkołach tych prowadzi się zacieklą akcję germanizacyjną. Każdy rozumie, skąd bierze się na to pieniądze. Płyną pieniądze z państwa, które ma 6 milj.bezrobotnych.

Do "Kulturbundu" należy szereg nauczycieli, pracujących w utrzymywanych przez rząd szkołach. Szkoły te prowadzą akcję germanizacyjną w miejscowościach, gdzie niemal wcale niema obywateli narodowości niemieckiej. Tak np. ludzie się uskarżają, że nauczycielka H., będąca czynnym członkiem "Kulturbundu" wprowadziła w utrzymywanej przez rząd szkole niemieckie modlitwy i lekcje jęz.niemieckiego. Czy to dopuszczalne? Należy podkreślić, że tego rodzaju germanizatorzy pracują nietylko w szkołach. Znaczna ich część pracuje w M-stwie Finansów i innych urzędach. Niekiedy się zdarza, że jeden brat jest wyższym urzędnikiem litewskim, a drugi czynnym członkiem "Kulturbundu".

Nic się nie robi, ażeby zagrozić drogę tej akcji germanizacyjnej.

K r o n i k a .

P r o j e k t u s t a w y o r e o r g a n i z a c j i s ą d o w n i c t w a . "Echo"/316.XI.32/: Gabinet Ministrów rozważa obecnie projekt ustawy o reorganizacji sądownictwa oraz projekt budżetu państwowego na 1933 r.-

Z m i a n a s t a t u t u u n i w e r s y t e c k i e g o ? "Rytas" /246.XI.32/: Jak podaje "Id.Stimme", projektuje się w rychłym czasie zmienić statut uniwersytecki, przedewszystkiem w zakresie wewnętrznej organizacji uniwersytetu.

S p r a w a p o w s z e c h n e g o s p i s u l u d n o ś c i . "Dzień Kow." /262.XI.32/: M-stwo Skarbu postanowiło odroczyć powszechny spis ludności na 1935 r., gdy spisy ludności zostaną przeprowadzone w innych krajach. Z powodu odroczenia spisu ludności przeznaczona na ten cel suma nie zostanie wciągnięta do budżetu na 1932 r. Spis ludności w roku przyszłym zostanie przeprowadzony jedynie w Kownie, gdyż chodzi o ustalenie przyrostu ludności miejskiej w związku z rozszerzeniem granic miasta.-

